

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Obchodní akademie, Kolín IV, Kutnohorská 41

Adresa: Kutnohorská 41, 280 33 Kolín IV

Identifikátor školy: 600 007 090

Termín konání inspekce: 6. – 9. prosinec 2004

Čj.:	f6-1195/2004-5093
Signatura:	oc1fy516

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie, Kolín IV, Kutnohorská 41 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj. V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným dne 9. ledna 2002 pod čj. 28 730/01-21 s účinností od 18. září 2001 realizuje škola studijní program 63-41-M Ekonomika a podnikání. Formou denního studia poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletém studijním oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie.

Kapacita obchodní akademie je 420 žáků, jiné součásti škola nemá. V době konání inspekce studovalo ve dvanácti třídách 349 žáků (naplněnost na 83 %). Z okolí Kolína dojíždí do školy 140 žáků. Ve škole studují dva zdravotně těžce postižení žáci a dva cizinci. Při škole samostatně pracuje Sdružení rodičů a přátel Obchodní akademie.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře, v cizích jazycích (anglický, německý a ruský jazyk) a v odborných ekonomických předmětech (ekonomika, účetnictví, ekonomická cvičení, písemná a elektronická komunikace a cvičení z administrativy) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie ve školním roce 2004/2005
- Autoevaluace základních a středních škol - tematicky zaměřená inspekce

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 zajišťuje ve škole vzdělávání a výchovu celkem 29 pedagogů včetně ředitele školy, který splňuje vyhláškou stanovená kvalifikační kritéria.

Z pohledu odborné a pedagogické způsobilosti je výuka hodnocených předmětů zabezpečena na vynikající úrovni. Všichni vyučující povinně vyučovaných cizích jazyků, českého jazyka a literatury a odborných ekonomických předmětů mají požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Ve sledované výuce se kvalifikovanost vyučujících projevila pozitivně zejména po stránce odborné.

Výchovný poradce absolvoval specializační studium pro výchovné poradce a splňuje i podmínku délky pedagogické praxe. Školní metodička prevence sociálně patologických jevů se zúčastnila akreditovaného kurzu k problematice šikanování.

Organizace činnosti a provozu školy je jednoduchá a funkční. Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupce. Přesně stanovené kompetence vedoucích pracovníků (včetně zastupitelnosti) jsou písemně zpracované. Povinnosti pedagogických pracovníků jsou vymezeny Pracovním řádem pro pracovníky škol a školských zařízení, které jsou dále konkretizovány v Organizačním řádu školy pro školní rok 2004/2005. Hlavním poradním orgánem ředitele jsou širší vedení (vedení školy rozšířené o předsedy předmětových komisí) a pedagogická rada, která se schází jedenkrát za čtvrt roku na pravidelných poradách. Ve škole pracuje pět předmětových komisí, které podporují rozhodnutí ředitele především v oblasti plánování výuky i jejího materiálního zabezpečení, podílejí se na organizaci soutěží a mimoškolních aktivit žáků. Z jednání předmětových komisí jsou pořizovány zápisy, metodická činnost je z nich málo zřejmá.

Vnitřní informační systém umožňuje včasnou a pravidelnou informovanost učitelů. Sdělení (aktuální i dlouhotrvající) jsou zveřejňována na nástěnkách umístěných ve sborovně. V případě potřeby je využíván školní rozhlas a vnitřní telefon. Základní úkoly práce školy jsou rozpracovány do ročního a měsíčních plánů.

Vedení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců je zajišťováno systémem vnitřních norem, projednáváním aktuální problematiky na pedagogických a provozních poradách a přímým kontaktem se zaměstnanci. Kontrolní činnost provádí vedení školy v rámci svých kompetencí a patří k slabším článkům řízení. Chybí důslednost při kontrole plnění uložených úkolů a přijatých opatření k nápravě, drobné nedostatky jsou ve vedení povinné dokumentace. Hospitační činnost ředitele školy i jeho zástupce není součástí celoročního plánu práce. Ti hospitují na základě momentální analýzy vyučovacího procesu nebo připomínek Sdružení rodičů a přátel Obchodní akademie. Ve školním roce 2003/2004 realizoval ředitel 23 a jeho zástupce 59 hospitací. Předložené hospitační záznamy jsou především popisem průběhu vyučovací hodiny bez kritického zhodnocení organizace, forem a metod výuky. V systému hospitační činnosti je neprůkazně propojena analýza kvality vyučování s hodnocením učitelů a přijetím konkrétních opatření ke zkvalitnění výuky. Rozsah kontrolní a hospitační činnosti je velmi dobrý, menší je její účinnost.

Vedení školy vytyčilo jako jednu ze svých priorit podporu odborného růstu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází především z nabídky pedagogických center, ředitel školy klade při výběru účastníků důraz na výpočetní techniku, cizí jazyky a odborné semináře např. Účetnictví podnikatelů, Cenné papíry z pohledu účetnictví, atd. Akce pořádané k metodice výuky jednotlivých předmětů nebo moderních metod a forem vyučování nebyly v předcházejícím ani probíhajícím školním roce navštíveny.

Ve škole se pravidelně provádí hodnocení zaměstnanců. Kritéria hodnocení jsou stanovena a vedením dodržována, chybí ale účinnější motivace pedagogů k nahrazení tradičních a v řadě předmětů již překonaných metod a forem výuky. Sebehodnocení pedagogů není zavedeno.

Personální zajištění výuky sledovaných předmětů z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je vynikající. Vzhledem k nedostatkům v kontrolní a hospitační činnosti jsou personální podmínky celkově průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiálně-technické podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni a od poslední vykonané inspekce doznaly zvláště v investiční oblasti zásadních pozitivních změn. Roku 2003 byla dokončena realizace půdní vestavby, ve které škola získala po všech stránkách vhodné prostory pro výuku výpočetní techniky, informační technologie, obchodní korespondence a písemné a elektronické komunikace. Učebny jsou zařízeny celkem 53 počítači a mají připojení na internet.

Od začátku tohoto školního roku je v provozu nově postavená sportovní hala sloužící nejen k výuce tělesné výchovy, ale také jako jediná možnost shromáždění všech žáků školy. Navíc je tento prostor po ukončení výuky pronajímán kolínské veřejnosti, což je ve městě velmi pozitivně vnímáno.

Škola má dostatek prostorných a světlých kmenových tříd, komplikace nastávají pouze v případech, kdy se například na výuku cizích jazyků třídy dělí do několika skupin. Všechny učebny jsou vybaveny novým vhodným nábytkem, v některých jsou stabilně umístěné zpětné projekторы. Výzdoba tříd je ponechána na uvážení žáků a jejich estetická úroveň je rozdílná. Chodby jsou světlé a prostorné, vyzdobené výtvarnými pracemi žáků LŠU nebo reprodukcemi známých obrazů. Na první pohled viditelnou zvláštností ve škole jsou dvě elektrická křesla sloužící k dopravování dvou žákyň – vozíčkářek z poschodí do poschodí.

Areál školy, který byl výstavbou haly uzavřen do čtverce, poskytuje žákům dostatečné prostorové zázemí a také místa na relaxaci, na kterých se ještě pracuje. Žáci mají o přestávkách volný přístup na internet stejně jako v době mimo vyučování. Ve škole jsou nápojové automaty, žáci mají možnost po celý den využívat služeb školního bufetu. Možnost stravování nabízí školní jídelna nedaleké jiné střední školy.

Ve škole je zřízena žákovská knihovna, která je přednostně doplňována o tituly odborné literatury pro vyučující a o tituly povinné četby pro žáky.

Vybavení didaktickou technikou je velice dobré: učitelé mohou používat tři dataprojektory, videa, zpětné projektory, magnetofony, zařízené počítačové učebny a internet. Úroveň a četnost tohoto využití byla v době konání inspekce nízká.

Pro vyučování českému jazyku a literatuře nemá škola odborně orientovanou učebnu, výuka probíhá v kmenových učebnách s tradičním uspořádáním školního nábytku. Jejich estetika je dobrá. Nepříznivě se v těchto učebnách projevuje zejména absence základních jazykových a literárních příruček.

Po výuku cizích jazyků slouží dvě specializované učebny. Materiálně-technické zajištění výuky cizích jazyků bylo průměrné, přestože škola má řadu výše uvedených výborných didaktických pomůcek. Jejich dostupnost a četnost využití byla nízká.

Výuka odborných ekonomických předmětů probíhá v běžných učebnách, v učebně výpočetní techniky a také ve sborovně školy, kde je umístěno pět počítačů s připojením na internet. Škola vlastní software pro vedení účetnictví, program pro nácvik psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Běžně žáci využívají textový editor WORD a tabulkový procesor Excel. K dispozici je uvedená didaktická technika, nechybí odborná literatura, časopisy a videokazety. Pokud existují vyhovující učebnice, žáci si je kupují, popř. nahrazují kopírovanými materiály, další zdroje informací mohou najít v knihovně školy nebo na internetu. Dostupné materiálně-technické vybavení bylo ve sledovaných hodinách využito sporadicky.

Ředitel má jasnou představu o dalším postupu v řešení materiálně-technického zázemí školy, kde na jedno z prvních míst klade vytvoření bezbariérového přístupu do jednotlivých poschodí. Priority musí přizpůsobovat dané ekonomické situaci, navíc si uvědomuje nezbytnost zvýšené pozornosti využití stávajících pomůcek vyučujícími a s tím spojeného zlepšení názornosti výuky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve škole umožňují efektivně realizovat vyučovaný studijní obor a jejich úroveň je velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučovaný obor

Vyučovaný studijní obor 65-41-M/004 Obchodní akademie je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů. Kontrolou rozvrhu a třídních knih bylo zjištěno, že sledovaná výuka je v souladu s platnými učebními plány. Skladba volitelných předmětů koresponduje se zaměřením školy. Část hodin pro výběrové předměty byla použita k posílení dotace základních předmětů (ekonomika, účetnictví, matematika, český jazyk a dějepis). Provedené úpravy jsou v kompetenci ředitele školy. K datu inspekce škola zatím nevyužila možnost začlenit do časového harmonogramu školního roku projektový týden, ve kterém by žáci řešili a prezentovali své projekty.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech, výjimkou jsou některé málo vypovídající a opakující se zápisy probraného učiva v třídních knihách (např. český jazyk, účetnictví) a „bílením“ opravované zápisy. Nepřesnosti v názvu školy v protokolech o maturitních zkouškách byly v průběhu inspekce opraveny. Tato dokumentace nebyla dosud zkompletována, chyběl vzor maturitního vysvědčení a jmenovací dekret předsedů maturitních komisí. Dokumentace k přijímacím zkouškám ve školním roce 2003/2004 včetně protokolu je archivována, základní informace obsahuje i výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004. Zápisy z pedagogických rad neobsahují analýzu a hodnocení výchovně vzdělávací práce školy, poradní funkce je z nich málo zřetelná.

Dodržování učebních osnov je kontrolováno při hospitační činnosti. Vedení školy během hospitační sleduje především soulad reálné výuky s časově-tematickými plány. Učební osnovy realizovaných výběrových předmětů jsou zpracovány a schváleny ředitelem školy. Učební osnovy jsou ve sledovaných předmětech plněny, kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s právním předpisem. Z hlediska psychohygieny není jeho skladba vždy ideální, řazení předmětů a rytmizace vyučovacích hodin (např. sedmihodinové bloky povinných a výběrových odborných předmětů, zařazování výuky českého jazyka a literatury na neproduktivní polední a odpolední vyučovací hodiny) ovlivňují mimo jiné organizaci výuky.

Řád školy je vytvořen s ohledem na její podmínky a vytváří prostor pro rozvoj osobnosti žáka. Informační systém vůči žákům je na běžné úrovni. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů nebo z nástěnek umístěných na chodbách školy. Rodiče jsou průběžně informováni o studijních výsledcích formou zápisů do studijních průkazů. Ucelenější informace mohou získat na pravidelně konaných rodičovských schůzkách. V případě závažné změny v prospěchu a chování žáka informuje třídní učitel rodiče telefonicky nebo písemně. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovný poradce je ve funkci od r. 1988, pro školní rok 2004/2005 zpracoval harmonogram, který zahrnuje profesní orientaci žáků, poradenství a řešení výchovných problémů žáků. Uvedená činnost je v probíhajícím školním roce dokumentována. Poradce má stanoveny konzultační hodiny. Kabinet tělesné výchovy, ve kterém sídlí, je v případě potřeby možné uvolnit pro poradenskou činnost. Pro žáky, kteří chtějí ve studiu pokračovat, zajišťuje výchovný poradce informační materiály - profily vysokých škol a časopisy. Pro informaci žáků je zřízena nástěnka. Spolupráce s učiteli a třídními učiteli, s rodiči, pedagogicko-psychologickou poradnou a s úřadem práce je průkazná. Výchovné poradenství je integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu školy.

Pro prevenci sociálně-patologických jevů ve školním roce 2004/2005 byl vypracován Minimální preventivní program, který je zaměřen zejména na prevenci drogových závislostí, oblast prevence a řešení šikanování mezi žáky školy zahrnuje jen okrajově.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře

Hospitováno bylo 12 hodin českého jazyka a literatury ve všech čtyřech ročnících. Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se schváleným učebním plánem vyučovaného studijního oboru. Předmět vyučuje škola dle schválených učebních osnov. Jejich požadavek na závazné rozdělení učiva do ročníků realizovala škola zpracováním tematických plánů pod garancí předmětové komise. Plány však nejsou transparentním rozdělením všech učebními osnovami uváděných témat a plánovací funkci spolehlivě neplní, což potvrzují zápisy o probraném učivu v třídních knihách, které nezachycují průběh vzdělávání a výchovy v předmětu průkazně. Opakovaně jsou zapisovány názvy témat bez uvedení autora či díla (16x světová

literatura) nebo formulace s minimální výpovědní hodnotou, např. opakování, pravopis, práce s texty apod. Aktuální příprava na sledované hodiny byla obsahově velmi dobrá, metodicky průměrná. Úroveň plánování je vyhovující.

Předmětu vyučují tři pedagogové, všichni splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti stanovené právním předpisem, což se projevilo zejména ve věcné a odborné správnosti sledované výuky.

Výuka probíhala v tradičně uspořádaných kmenových učebnách, žádná z nich není orientována k vyučování předmětu. Didaktická podnětnost jedné učebny zaměřené na výuku dějepisu a zeměpisu spočívá v instalaci nástěnných panelů znázorňujících stavební slohy (pouze románský a gotický), v umístění zeměpisných atlasů a map a zabudované videotechnice. Jinou didaktickou techniku, učební pomůcky a jazykové či literární příručky je třeba do učeben přinášet. Učebnice jsou ve výuce využívány nesystémově. Žáci pracovali s čítankami, cvičebnicemi a fotokopii textů, učebnice jako prameny literárního či jazykového vzdělávání v hodinách využíval jen jeden vyučující. Žákům je k dispozici školní knihovna s přibližně 5 tisíci svazky, kterou vede jeden z vyučujících. Tematické soubory audiokazet či videokazet pro český jazyk a literaturu nejsou k dispozici. Mobilní didaktická technika je všem vyučujícím dostupná, jeden z vyučujících ji ve sledovaných hodinách využíval v nadstandardní míře.

Vyučování navazovalo na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjelo je. Společenské a profesní zaměření žáků se jen částečně projevilo v důrazu na mluvenou podobu jazyka. Dva ze tří vyučujících zařazovali krátká mluvní cvičení a hodnotili jejich obsah i formu. Nespisovné výrazy ve vyjadřování žáků opravovali všichni vyučující. Přibližně v polovině navštívených hodin byla výuka orientována na převažující aktivní činnost žáků v podobě interpretace uměleckého nebo literárně historického textu, řešení stylistických úkolů či procvičování pravopisných jevů. V hodinách se objevila i práce s chybou. Ve druhé polovině sledovaných hodin byla zřetelná dominance vyučující ve všech částech vyučovací jednotky. Efektivita skupinové nebo individuální práce byla v jednotlivých hodinách odlišná a závisela na kvalitě metodické přípravy a správném stanovení časové proporce pro fázi přípravy, prezentace úkolu žáky a hodnocení žáků vyučujícím. Shrnutí probraného učiva do závěru hodin buď nebylo zařazeno, nebo na něm měli pro nedostatek času převažující podíl vyučující.

Pokud byly do navštívených hodin zařazeny motivační metody, spočívaly v aktualizaci učiva, v seznámení s regionální literaturou, v zařazení video či audio ukázek. V některých třídách byli žáci motivováni i příznivou tvůrčí atmosférou. Zájem žáků o výuku byl přímo úměrný míře jejich zapojení do vyučovacího procesu. Výrazným motivačním prvkem jsou i školou organizované návštěvy divadel, kin a výstav a funkční školní knihovna.

Pravidla stanovená pro komunikaci mezi vyučujícími a žáky byla jejich většinou akceptována. Tendence k upevňování sebedůvěry žáků a k jejich aktivizaci byly u vyučujících zřetelné, podobně zřejmé byly i prvky pasivní rezistence části žáků. Komunikační úroveň vyučujících je příkladná, jejich interakce se žáky velmi dobrá. Kvantita komunikace žáků byla nedostatečná, její úroveň je srovnatelná se žáky příbuzných studijních oborů.

Četnost klasifikace je přiměřená. Při individuálním zkoušení všichni vyučující zaměstnali i nezkoušené žáky. Klasifikační stupeň však nebyl vždy průkazně oznámen. Podíl žáků na hodnocení výkonů spolužáků byl zřetelný ve většině hodin. Naopak zhodnocení podílu žáků na úspěšném či méně úspěšném splnění cíle vyučovací hodiny vyučující prováděli výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře jsou hodnoceny stupněm průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích

Ve škole jsou jako povinné předměty vyučovány anglický a německý jazyk, jako volitelné ruský jazyk a konverzace v anglickém a německém jazyku. Výuku všech těchto předmětů zajišťuje celkem 12 vyučujících. V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem v 19 hodinách, devíti německého, sedmi anglického a třech ruského jazyka. Personální zajištění výuky je příkladné, neboť pouze jeden z vyučujících ruského jazyka je jen pedagogicky a jeden vyučující konverzace v anglickém jazyku pouze odborně způsobilý; všichni ostatní splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. V žádné ze zhlédnutých hodin nebyly zaznamenány odborné, věcné nebo výslovnostní chyby.

Plánování a příprava jednotlivých hodin byla svědomitá a pečlivá. Cíle byly jasné, úkoly přiměřené a učivo vždy navazovalo na předchozí výuku.

Pro výuku cizích jazyků slouží dvě specializované učebny, které jsou vybaveny vhodnou didaktickou technikou a vyučující v nich mají k dispozici veškerou potřebnou výukovou literaturu. Bohužel v nich proběhlo pouze pět ze sledovaných hodin. Ostatní byly uskutečněny v kmenových třídách, které výše uvedené parametry nemají. Jedná se o univerzální třídy, jejichž motivační účinek je nízký. Vybavení didaktickými pomůckami je na velmi dobré úrovni (viz kapitola Materiálně-technické podmínky vzdělávání), avšak podstatně slabší bylo jejich praktické využití. Nejčastěji zaznamenanou pomůckou byl magnetofon, který učitelé použili celkem v deseti hodinách. Ve třech pak ještě pracovali se zpětným projektoem, a to bylo z dostupných pomůcek vše. Slovníky posloužily žákům celkem šestkrát, jejich používání v nespecializovaných třídách je komplikované. Zvolené učebnicové řady zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících.

V oblasti organizace, metod a forem práce vycházely rozdíly v jednotlivých hodinách z osobností vyučujících. Přesto je zde možno najít některé rysy, které byly všem jazykům ve větší míře společné. Dominantním stylem práce nebyla frontální výuka – ta se objevila pouze ve dvou hodinách. Naopak v šesti jiných pracovali žáci ve dvojicích a v dalších šesti převažovala skupinová práce. Co však hodiny postrádaly byla pevná stavba a určitý rámec jednotlivých lekcí. Pouze šest vyučovacích jednotek němčiny a dvě ruštiny byly zahájeny úvodem, ve kterém byli žáci seznámeni s úkoly a cíli, které před ně vyučující postavili. Většina ostatních hodin byla zahájena opravou domácích úkolů nebo procvičováním probrané mluvnice. Ještě horší situace byla v samotném závěru lekcí, neboť pouze dvě hodiny angličtiny, dvě němčiny a jedna ruštiny končily závěrečným shrnutím a zhodnocením žákovské úspěšnosti. Zbýlých 14 hodin ukončilo zvonění a nikoli vyučující. Tempo výuky bylo přiměřené, pouze v jednom případě (angličtina) byla z nedostatku střídání aktivit hodina velmi zdloouvavá. Drobné metodické nedostatky (absence poslechových úkolů, nedostatečné zamětnání žáků při zkoušení) neovlivnily zásadním způsobem průběh vyučování. Ve třech hodinách němčiny a dvou angličtiny byl zaregistrován výklad nové mluvnice, ve třech jiných žáci psali pololetní písemné práce. Ostatní hodiny byly opakovací a procvičovací. Nesystematicky se učitelé věnovali nácviku výslovnosti, dvakrát použili žáci při angličtině spelování. Funkční diferenciaci zadaných úkolů a požadavků využila jedna z vyučujících němčiny.

S absencí pevné stavby a zvláště závěrečného zhodnocení úzce souvisela i malá motivace žáků k výuce cizích jazyků. Aktualizaci učiva využili vyučující ve dvou hodinách němčiny a dvou ruštiny. Pochvala, jako jeden z nejsilnějších motivačních nástrojů, byla zaregistrována pouze dvakrát. Motivace známkou využita nebyla stejně jako úvodní nebo průběžné podněcování žáků.

Oblast interakce a komunikace byla nejlépe hodnocenou oblastí výuky cizích jazyků. Vzájemný vztah učitelů a žáků byl korektní, vstřícný, daná pravidla byla respektována.

Vyučující jsou pro žáky v mnoha směrech autoritami a vzory, a to nejen jazykovými. Příjemná atmosféra převažovala při ruštině ve skupině RUJ2 a při angličtině v 3.A a 1.C.

Oproti předcházející oblasti byla oblast hodnocení žáků prakticky nejslabší. Hodiny (s výjimkou ruštiny ve třídě RUJ1) postrádaly průběžné – třeba i negativní – hodnocení úspěšnosti žáků, stejně tak nebyla uzavřena a hodnocena jednotlivá cvičení a zadané úkoly. Učitelé jen minimálně ocenili žákovský pokrok. Klasifikace spojená se zkoušením žáků byla provedena osmkrát, avšak zhodnocení udělených známek provedli učitelé jen v polovině uvedených případů. Závěrečné zhodnocení se objevilo – jak je uvedeno výše – pouze v pěti hodinách.

Největším kladem výuky cizích jazyků byla profesionalita vyučujících, jejich vztah k žákům a pečlivost a svědomitost při přípravě hodin. Nedostatkem byla absence průběžného hodnocení žákovské úspěšnosti a provedených úkolů a malá motivace žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných ekonomických předmětech

Hospitované předměty ekonomika, účetnictví a písemná a elektronická komunikace jsou předměty povinného základu. Povinně výběrovým předmětem pro všechny žáky třetího a čtvrtého ročníku jsou ekonomická cvičení. Cvičení z administrativy je zařazeno jako výběrový předmět ve druhém ročníku. Obsah výuky předmětů povinného základu vychází z platných učebních osnov. Rozvržení rámcového obsahu učiva do jednotlivých ročníků je dáno časově-tematickými plány vyučujících, které vycházejí z názvů jednotlivých kapitol učebních osnov. Rozpis učiva má roční platnost, není z něho zřejmá mezipředmětová návaznost a kontinuita v rámci jednoho vzdělávacího cyklu. U výběrových předmětů jsou učební osnovy na návrh předmětové komise schválené ředitelem školy.

Personální zajištění výuky z hlediska kvalifikovanosti je vynikající. Všech jedenáct vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně projevilo zejména ve věcné a odborné správnosti sledované výuky.

Bezprostřední příprava výuky se týkala převážně obsahu výuky. Menší pozornost věnovali vyučující časovému rozvržení vyučovacích hodin a kombinaci vyučovacích metod, což se ve svém důsledku odrazilo v menší efektivitě výuky a někdy vedlo k improvizaci.

Pro výuku předmětů cvičení z administrativy a písemné a elektronické komunikace jsou využívány učebny výpočetní techniky, vybavené dostatečným množstvím PC. Ostatní předměty jsou vyučovány v běžných třídách v dobrých (až na výjimky) psychohygienických podmínkách, prostory jsou čisté, chybí však jakákoli výzdoba týkající se problematiky vyučovaného oboru. Výpočetní technika v rámci výuky účetnictví využita nebyla, spolupráce funguje s vyučujícími výpočetní techniky a informačních technologií.

V hodinách převládal frontální styl výuky založený na výkladu nové látky a procvičení na konkrétních příkladech. Zde byl vytvářen prostor pro samostatnou práci žáků, metody vedoucí k jejich spolupráci při řešení problému byly zařazeny ojediněle (ekonomika 4.B). Výuka byla často jednotvárná, což snižovalo celkovou efektivitu, didaktická technika (meotar) byla využita jen ve třech ze sledovaných hodin. Účinnost některých hodin podpořila práce s vhodně zvolenými učebnicemi (cvičebnice z účetnictví) a připravenými namnoženými materiály. V některých hodinách byly žákům neproduktivně diktovány i běžně dostupné informace. Vyšší úroveň měla výuka ekonomických cvičení (třída 4.B, 4.C), kde žáci řešili praktické příklady s využitím výpočetní techniky a vhodných učebních pomůcek. Výuka měla činnostní charakter s aktivním zapojením žáků. Účinnost některých hodin ekonomických cvičení snížila skutečnost, že vyučující preferovali styl výuky založený na způsobu předávání informací formou výkladu a některé sloužily k opakování maturitních témat. Tyto hodiny

nebyly využity k posílení činnostního vyučování ve vazbě na reálnou praxi (např. pro práci se zdroji informací a pro týmovou práci při řešení problémových situací, pro získávání dovedností práce v komerčním programovém vybavení pro vedení účetnictví na počítači, atd.).

Ve výuce zaměřené na osvojování praktických dovedností (písemná a elektronická komunikace a cvičení z administrativy) žáci pracovali individuálně při nácviku psaní desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici PC. Na žácích bylo vidět, že jsou zvyklí samostatně pracovat, byli vedeni k dodržování správných návyků. Střídání činností a pracovního tempa udržovalo pozornost žáků. Úkoly řešené ve vyučovacích hodinách a domácí úkoly zařazují žáci do svých osobních složek. Vyučující tyto práce pravidelně klasifikují. Hodnocení žákovských prací je objektivní, odvislé od počtu chyb a čistých úhozů.

Vyučující prověřovali znalosti žáků individuálním zkoušením a krátkým písemným opakováním v úvodu hodin, které vždy vycházelo z probraného učiva. Kromě individuálního zkoušení hodnotili vyučující v průběhu hodin jen sporadicky, což vyplývalo z malé aktivity žáků. Žáci nejsou vedeni k sebehodnocení. Většina výuky postrádala závěrečné shrnutí a zopakování učiva jako zpětnou vazbu jeho pochopení žáky a zhodnocení jejich práce.

Průběh hodin byl ovlivněn i motivací žáků. Úvodní motivace spočívala především ve sdělení obsahu a cíle hodiny. V dalším průběhu hodin však motivační výzvy často chyběly, pouze někteří vyučující dokázali zpestřit výuku aktualizací učiva, využitím mezipředmětových vztahů a uplatněním teoretických poznatků v běžném životě. Motivačně působí možnosti podmíněné dobrými vědomostmi a dovednostmi žáků – úspěšné vyřešení úkolů školní ekonomické soutěže a postup do krajského kola, účast ve školním kole soutěže v grafických předmětech, účast v regionální soutěži, možnost složit státní zkoušku v psaní na PC. Ve čtvrtém ročníku jsou žákům zadávány seminární práce, při jejichž zpracování musí prokázat schopnost získat, utřídit, zpracovat a aplikovat získané poznatky. Výuka je vhodně doplňována (dle záznamů v třídních knihách) besedami s odborníky z praxe a exkurzemi.

Vztahy v hodinách byly bezkonfliktní, chování žáků bylo kultivované. Verbální i neverbální projev vyučujících měl dobrou úroveň. Prostor pro rozvoj některých klíčových kompetencí – zejména dělby práce a spolupráce ve skupině, práce s informacemi a komunikativních dovedností žáků byl zúžen užitím frontálních vyučovacích metod s těžištěm práce převážně na vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v uvedených odborných ekonomických předmětech průměrné.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání škola postupně zařazuje vnější i vnitřní autoevaluační metody, např. celostátní komerční testy (Maturita nanečisto), soutěže v psaní na stroji, olympiády, školní a regionální ekonomické soutěže, školní soutěž znalostí o Evropské unii, ekosoutěž „Příběh řeky“ apod. Aktivita školy však zatím končí první fází - zadáním a vyhodnocením testů a zveřejněním výsledků. Systémové zpracování výsledků, jejich analýza a přijetí opatření k odstranění nedostatků prováděno není.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech celkově průměrné.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti proběhla ve škole tematicky zaměřená inspekce „Autoevaluace základních a středních škol“. Zjištění z tematické inspekce jsou zpracovány do kapitoly „Výsledky vzdělávání zjišťované školou“.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 730/01-21 ze dne 9. ledna 2002 s účinností od 18. září 2001 jsou v souladu s údaji uvedenými ve Zřizovací listině Obchodní akademie, Kolín IV, Kutnohorská 41, vydané na základě usnesení zastupitelstva Středočeského kraje, čj. OŠMS/2986/2001 dne 18. září 2001.
- Ve škole jsou integrovány dvě žákyně – vozíčkářky, jejichž přítomnost ve výuce, vztah se spolužáky a vyučujícími ředitel školy, stejně jako jejich rodiče, velice oceňuje.
- Širší veřejnost dostává informace o škole na dnech otevřených dveří, na prezentačních akcích v regionu, formou článků v regionálním tisku, na webových stránkách školy nebo prostřednictvím materiálu se základními informacemi o škole.
- Při škole samostatně pracuje Sdružení rodičů a přátel obchodní akademie. Spolupráci s výborem této organizace hodnotí ředitel školy jako neformální a velmi prospěšnou.
- Škola využívá všech možných a vhodných aktivit vzhledem ke vzdělávacímu programu (např. návštěvy divadelních a filmových představení, besedy s odborníky z praxe, exkurze, atd.) a sama pořádá sportovní i kulturní akce.
- Ve škole působí od roku 1997 Klub Mladého diváka.
- V rámci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty škola spolupracuje s Městským úřadem a ostatními středními školami v Kolíně a Podblanickým ekocentrem ČSOP Vlašim.
- Škola spolupracuje s Hospodářskou komorou a Úřadem práce v Kolíně.
- V rámci projektu Sokrates Comenius 1 – School partnerships - „Uplatňování efektivních, netradičních vyučovacích metod a organizačních forem ve výchovně vzdělávacím procesu při práci s nadanými žáky“ škola spolupracuje s OA v Rimavské Sobotě a školou ve městě Fluha ve SRN.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 28 730/01-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. ledna 2002 s účinností od 18. 9. 2001
2. Zřizovací listina Obchodní akademie, Kolín IV, Kutnohorská 41, vydaná na základě usnesení zastupitelstva Středočeského kraje, čj. OŠMS/2986/2001 dne 18. září 2001
3. Učební dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie vydané MŠMT dne 24. června 2004, čj. 19 295/94-23 s platností od 1. září 1994, počínaje 1. ročníkem
4. Učební dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie vydané MŠMT dne 23. srpna 2001, čj. 23 842/2001-23 s platností nejpozději od 1. září 2002, počínaje 1. ročníkem
5. Konkretizované učební plány jednotlivých tříd studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie ve školním roce 2004/2005

6. Učební osnova předmětu Český jazyk a literatura pro střední odborné školy a pro čtyřleté studijní obory středních odborných učilišť schválená MŠMT dne 19. července 1999, čj. 25 625/99-22, s platností od 1. září 1999, počínaje 1. ročníkem
7. Časově tematické plány pro předměty český jazyk a literatura, cizí jazyky (anglický jazyk, německý jazyk a ruský jazyk) a odborné ekonomické předměty (účetnictví, ekonomika, ekonomická cvičení, cvičení z administrativy a písemná a elektronická komunikace) ve školním roce 2004/2005
8. Personální dokumentace (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) vyučujících českého jazyka a literatury, cizích jazyků (anglický jazyk, německý jazyk a ruský jazyk) a odborných ekonomických předmětů ve školním roce 2004/2005
9. Třídni knihy tříd 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 2.C, 3.A, 3.B, 3.C, 4.A, 4.B, 4.C ve školním roce 2004/2005
10. Třídni výkazy tříd 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 2.C, 3.A, 3.B, 3.C, 4.A, 4.B, 4.C ve školním roce 2004/2005
11. Třídni knihy tříd 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 2.C, 3.A, 3.B, 3.C, 4.A, 4.B, 4.C ve školním roce 2003/2004
12. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004
13. Řád odborných učeben č. 401, 402, 403 z 18. 3. 2004
14. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005, platný k termínu konání kontroly
15. Plány práce předmětových komisí pro školní rok 2004/2005
16. Zápisy z porad předmětové komise cizích jazyků
17. Zápis ze schůze předmětové komise odborných ekonomických předmětů ze dne 9. 9. 2004
18. Zápisy z pedagogických rad ze dne 24. června 2004, 5. dubna 2004, 26. ledna 2004, 10. listopadu 2003, 2. září 2003, 1. září 2004 a 8. listopadu 2004
19. Výroční zpráva za školní rok 2003 - 2004 ze dne 20. září 2004, bez uvedení čj.
20. Plán práce výchovného poradenství ve školním roce 2004/2005 ze dne 7. září 2004, bez uvedení čj.
21. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005 ze dne 29. září 2004, bez uvedení čj.
22. Záznamy o komisionálních zkouškách žáků ve školním roce 2003/2004
23. Protokoly o maturitních zkouškách tříd 4.A, 4.B, 4.C ve školním roce 2003/2004
24. Protokoly o přijímacím řízení ve školním roce 2003/2004
25. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2004/2005
26. Hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2004/2005
27. Hospitační záznamy zástupce ředitele školy ve školním roce 2004/2005
28. Materiál obsahující Organizační řád OA, Plán práce školy pro školní rok 2004/2005 a Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004
29. Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2004 Škol (MŠMT) V 7-01 ze dne 30. září 2004-12-17
30. Výkaz o vybavení školy ICT a jejich využití ve výuce k 30. září 2004 Škol (MŠMT) V 00- 01
31. Vnitřní platový řád ze dne 2. ledna 2003
32. Pravidla pro poskytování osobního příplatku ze dne 1. září 2003
33. Koncepce rozvoje školy – září 2003

ZÁVĚR

Pro výuku sledovaných předmětů má škola k dispozici kvalifikovaný a stabilizovaný pedagogický sbor. Velmi dobrá je podpora dalšího vzdělávání učitelů, orientovaného na jejich další odborný růst, větší pozornost vyžaduje vzdělávání v oblasti metodické.

K realizaci vzdělávacího programu vedení školy využívá tradičních prostředků řízení. Ve vedení lidí převládá demokratický styl. Nedostatky byly zjištěny v účinnější kontrolní činnosti a motivaci pedagogů.

Materiálně-technické zabezpečení výuky doznalo zásadních pozitivních změn. Prostorové podmínky jsou vynikající, zabezpečení didaktickými pomůckami je velmi dobré. Slabinou a nedostatkem je jejich reálné využití v běžné každodenní výuce.

Učební plán a osnovy jsou plněny. Průběh vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny celkově jako průměrné. Nejhuře hodnoceným jevem byla oblast hodnocení žáků. Ve zhlédnuté výuce byly použity různé formy a metody práce: od skupinové a individuální práce s chybou, ve dvojicích a s prostředky výpočetní techniky, až ke tradičním metodám frontální výuky upřednostňujícím informativní složku vzdělání, bez uplatnění efektivních forem výuky včetně aktivního učení a rozvoje klíčových kompetencí žáků.

Škola vytváří příznivé podmínky pro tělesně postižené žáky i žáky se specifickými poruchami učení. Koncepční záměry školy, směřující ke zkvalitnění podmínek vzdělávání, vycházející z aktuálních potřeb školy, jsou reálné a zčásti již byly uskutečněny.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Zdeňka Hájková	Z. Hájková v.r.
Člen týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.

V Ústí nad Labem dne 28. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 1. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Dušan Zahrádka – ředitel školy	D. Zahrádka v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. 400 01 Ústí nad Labem, Winstona Churchillůva 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel - Krajský úřad Středočeského kraje – odbor školství mládeže tělovýchovy	2005-02-02	f6-1017/05-5093
Rada školy	--	--

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.